

РЕШЕНИЕ

№ 49

гр. гр. Добрич, 15.02.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – ДОБРИЧ в публично заседание на тридесет и първи януари през две хиляди двадесет и четвърта година в следния състав:

Председател: Галатея Ханджиева Милева

Членове: Диана Г. Дякова
Галина Д. Жечева

при участието на секретаря Павлина Ж. Пенева
като разгледа докладваното от Диана Г. Дякова Въззивно гражданско дело № 20243200500018 по описа за 2024 година

за да се произнесе съобрази следното:

Производството по делото е за въззивното обжалване на решение № 306 /24.04.2023 год. и определение № 2779/17.11.2023 год. за изменението му в частта за отговорността за разносните, постановени по гр. д. № 20223230101113 по описа за 2022 година на Районен съд Добрич, с които са :

отхвърлени исквете :

1./ на В. Х. Р. ,ЕГН *****, от гр. В. срещу „****“ ЕООД , ЕИК ***, с. С. , общ. Д. , ул. „****“№5 за заплащане на сумата от 402.22 лв. - дължим остатък от наемна цена за 73 дка земеделска земя в село Д. , общ. Д. за стопанската 2019/2020 год. заедно със законната лихва от датата на исковата молба - 14.04.2022 год. до окончателното плащане и

2./ на И. К. Р. , ЕГН *****, от гр. В., ул. „****“№20 срещу „****“ , ЕИК ***, с. С. , общ. Д. , ул. „****“№5 за заплащане на сумата от 539.02 лв. - дължим остатък от наемна цена за 97.829 дка земеделска земя в село Д., общ. Д. за стопанската 2019/2020год. заедно със законната лихва от датата на исковата молба - 14.04.2022 год. до окончателното плащане;

прекратено е производството по исковете :

3./на В. Х. Р. , ЕГН ***** , от гр. В. , ул. “****“№20 срещу „****“ ЕООД ЕИК ***, с. С. , общ. Д. , ул. “****“№5 за заплащане на сумата от 4 380 лв. - дължима наемна цена за 73 дка земеделска земя в село Д., общ. Д. за стопанската 2020/2021 год. заедно със законната лихва от датата на иска - 14.04.2022 год. до окончателното плащане и

4./на И. К. Р., ЕГН ***** , от гр. В., ул. “****“№20 срещу „****“ ЕООД ЕИК *** , с. С. , общ. Д. , ул. “****“№5 за заплащане на сумата от 2 179.80 лв. - дължима наемна цена за 97.829 дка земеделска земя в село Д., общ. Д. за стопанската 2020/2021 год. заедно със законната лихва от датата на иска - 14.04.2022 год. до окончателното плащане;

частично са уважени, частично са отхвърлени искове на В. Х. Р., като е постановено осъждането на ****“ЕООД, ЕИК ***, с. С., общ. Д., ул. “****“№5 да заплати на В. Х. Р. , ЕГН ***** гр. В. , ул. “****“№20 обезщетение за забавено плащане на дължима наемна цена, както следва:

5./ 398.91 лв. върху главница 2 592.22 лв. за стопанската 2019/2020 год. за периода 01.10.2020 год. - 14.04.2022 год. и е отхвърлен иска на Р. за разликата до 523.21 лв. върху 3 650 лв.;

6./176.08 лв. върху 3 267.49 лв. за стопанската 2020/2021 год. за периода 01.10.2021 год. – 14.04.2022 год. и е отхвърлен иска на Р. за разликата до 183.73 лв. върху 4 380 лв. ;

7./34.68 лв. върху 2 190 лв. за периода 14.04.2022 год. – 09.06.2022 год. и

8./ 51.47 лв. върху 3267.49 лв. за периода 14.04.2022 год. – 09.06.2022 год. и е отхвърлен иска на Р. за разликата до 69.35 лв. върху 4 380 лв. ;

частично са уважени, частично са отхвърлени искове на И. К. Р., като е постановено осъждането на ****“ЕООД, ЕИК ***, с. С., общ. Д., ул. “****“№5 да заплати на И. К. Р. , ЕГН ***** гр. В. , ул. “****“№20 обезщетение за забавено плащане на дължима наемна цена, както следва:

9./ 534.29 лв. върху 3473.89 лв. за периода 01.10.2020 год. – 14.04.2022 год.;

10./ 87.63 лв. върху 1626.13 лв. за периода 01.10.2021 год. – 14.04.2022 год. , като е отхвърлен иска на Р. за разликата до 821.06 лв.;

11./15 лв. върху 2000 лв. за периода 14.04.2022 год. – 10.05.2022 год.;

12./14.80 лв. върху 934.87 лв. за периода 14.04.2022 год. – 09.06.2022 год. и

13./34.52 лв. върху главница 2 179.80 лв. за периода 14.04.2022 год. – 09.06.2022 год. ;

присъдени са разноси на страните, както следва:

14./ на И. К. Р. и В. Х. Р. в размер на по 375 лв., които да бъдат заплатени от “****“ЕООД , т.е. общо 750 лв. както и допълнително сумата от 3.89 лв. – заплатена държавна такса

15./ на ***“ЕООД в размер на по 500 лв. , които да бъдат заплатени от И. К. Р. и В. Х. Р. .

Образувано е по реда на глава XX от ГПК въз основа на подадените от страните жалби както следва:

1./ въззивна жалба рег. № 8669/16.05.2023 год. и уточнение към въззивна жалба рег. 10016/06.06.2023 год. на В. Х. Р. , ЕГН ***** и И. К. Р., ЕГН ***** , от гр. В. , ул. “****“ №20 срещу частите на решението , посочени по пункт 1 и пункт 2.

2./ насрещна въззивна жалба рег. № 12431/13.07.2023 год. на ***“ЕООД, ЕИК ***, с. С., общ. Д., ул. “****“ №5 срещу частите от решението, посочени по пункт 5; пункт 7; пункт 11; пункт 12 и пункт 13;

3./ частна жалба рег. № 21030/28.11.2023 год. на В. Х. Р. , ЕГН ***** и И. К. Р., ЕГН ***** , от гр. В. , ул. “****“ №20 срещу определението по чл. 248 от ГПК.

Страните възразяват срещу приетата от първоинстанционния съд фактическа установеност несъответно на събраните по делото доказателства (писмени, гласни и заключения на вещо лице) и направени правни изводи при допуснати съществени процесуални нарушения и неточно приложение на материалния закон, като излагат повторно пред въззивната инстанция всички свои твърдения, оспорвания и правни доводи, заявени в първоинстанционното производство. Спорни между тях са въпросите изпълнено ли е задължението за заплащане на наемната цена , при съобразяване договорните клаузи, определящи размера му , настъпването или не на форсмажорни обстоятелства, направени плащания в хода на производството, признание на искове и откази от искове и предпоставките за компенсиране на вземания по

правилото на чл. 103 от ЗЗД, респ. дължима ли е и в какъв размер лихва за забавеното плащане.

Всяка от страните настоява да бъде уважена подадената ѝ жалба, респ. считат ,че решението не страда от пороците ,посочени в жалбата на срещупоставената ѝ страна ,поради което тя не следвало да бъде уважавана.

При данни,че постановените от Добричкия районен съд съдебни актове са били връчени на ищците на дати 02.05.2023 год. и 21.11.2023 год. ,а препис от въззивната им жалба е бил връчен на ответника на дата 05.07.2023 год., въззивна жалба рег.№ 8669/16.05.2023 год., частна жалба рег. № 21030/28.11.2023 год. и насрещна въззивна жалба рег.№ 12431/13.07.2023 год. са подадени в сроковете по чл. 259 ал.1 от ГПК и чл.263 ал.2 от ГПК и от активно легитимирани страни и носители на правото да предявят жалби против постановеното решение и определение, предвид разпоредените от тях негативни последици в правната им сфера и са процесуално допустими.

Решение № 306 /24.04.2023 год. и определение № 2779/17.11.2023 год. за изменението му в частта за отговорността за разносните,постановени по гр. д. № 20223230101113 по описа за 2022 година на Районен съд Добрич са нищожни въз основа на фактически констатации и правни изводи както следва:

Обжалваното решение е постановено въз основа на искова молба рег.№ 6316/14.04.2022 год. ,уточнена с молба рег.№ 9253/02.06.2022 год. (касателно размера на претендирани обезщетения за забава),уточнена с молба рег.№ 14385/19.08.2022 год. (касателно получени плащания в хода на производството и поддържане на претенцията за разликата за остатък от задълженията) ,уточнена с молба рег.№ 14546/23.08.2022 год. (касателно размера на претендираната законна лихва за забава за времето от подаване на исковата молба и до датата на частично плащане на задълженията), уточняващи молби рег.№№ 1398/24.01.2023 год.,1720/27.01.2023 год.,2310/06.02.2023 год. (оттеглени впоследствие от ищците) и подадена на основание чл.214 ал.1 пр.3-о от ГПК и чл.233 от ГПК молба рег.№ 5407/23.03.2023 год.

Първоинстанционния съд се е произнесъл единствено по молба рег.№ 5407/23.03.2023 год. ,въз основа на която с определение от проведено на дата 24.03.2023 год. съдебно заседание ,първоинстанционният съд е постановил

,че допуска изменение на размера на предявените искове, като същите се считат за заявени в размерите, посочени в тази молба, а с решението си и по отказите от искове.

В. Х. Р. , ЕГН ***** и И. К. Р., ЕГН ***** , от гр. В. , ул. ****“№20 са заявили срещу ****“ ЕООД, ЕИК ***, с. С., общ. Д., ул. ****“№5 осъдителни искове по чл. 232 ал.2 от ЗЗД и чл. 86 ал. 1 от ЗЗД и основани на твърдения, че ишците са съпрузи и собственици на земеделска земя в землището на с. Д., общ. Д.. За стопанската 2019 год.-2020 год. ,сключили с ответника четири договора за отдаване под наем на общо количество земеделска земя от 170.82 дка, съответно Р. договор от дата 27.03.2019 год. с предмет 73 дка, а Р. договори от дати 27.03.2019 год.,23.04.2019 год. и 20.06.2019 год. с предмет 36.33 дка,47.999 дка и 13.50 дка. Страните се споразумели за наемно плащане в размер на 30% от получената продукция на декар предоставена земя, което не било получено в уговорените срокове и размер. Узнали, че ответникът заплатил на други наемодатели по 50 лв./дка ,т. е. наемното плащане, което следва да получат е в общ размер от 8 541.45 лв. Дължимо било и обезщетение в размер на законната лихва за времето на забавата от края на договора 01.11.2020 год. до датата на завеждане на исковата молба в общ размер на 1 225 лв.

За стопанската 2020/2021 год. ишците сключили с ответника при същите условия два договора за отдаване под наем на общо количество земеделска земя от 109.33 дка, съответно Р. договор от дата 02.06.2020 год. с предмет 73 дка, а Р. договор от дата 02.06.2020 год. с предмет 36.33 дка. Ишците не получили наемно плащане в уговорените срокове и размер. Узнали, че ответникът заплатил на други наемодатели по 60 лв./дка, т.е. наемното плащане, което следва да получат е в общ размер от 6 559.80 лв. Дължимо било и обезщетение в размер на законната лихва за времето на забавата от края на договора 01.11.2021 год. до датата на завеждане на исковата молба в общ размер на 275 лв.

I. Отправено е искане, ответника ****“ ЕООД , ЕИК ***, с. С., общ. Д., ул. ****“№5 да бъде осъден да заплати на В. Х. Р. , ЕГН ***** , от гр. В. , ул. ****“№20 :

1./ сумата от 3 650 лв., дължимо за стопанската 2019/2020 год. наемно възнаграждение в размер на по 50 лв./дка за отдадени под наем 73 дка

земя по договор от дата 27.03.2019 год. , ведно със законната лихва от подаване на исковата молба на дата 14.04.2022 год.

Признато е било плащане от 2 190 лв. и претенцията е поддържана за остатъка от 1 460 лв. –така молба рег.№ 14385/19.08.2022 год.

С молба рег.№ 5407/23.03.2023 год., е направено увеличение на размера на дължимото наемно възнаграждение от по 50лв./дка на по 57 лв./дка (73 дка x 57 лв.=4 161 лв.) ,признато е отново плащане от 2 190 лв. (4 161 лв.-2 190 лв.=1971 лв.) ,поради което е поискано и съдът е допуснал увеличение на предходно поддържания размер от 1 460 лв. на 1 971 лв.

2./ сумата от 523.21 лв., съставляваща обезщетение за забава в плащането на наемното възнаграждение от 3 650 лв. за стопанската 2019/2020 год. по договор от дата 27.03.2019 год. ,определено по размер на законната лихва за времето от 01.11.2020 год. до завеждане на делото на дата 14.04.2022 год.

С молба рег.№ 5407/23.03.2023 год. е заявено и допуснато от съда увеличение на размера на акцесорната претенция от 523.21 лв. на 617 лв. ,съставляващо обезщетение за забава върху наемно възнаграждение от 4 161 лв. (73 дка x 57 лв.=4 161 лв.).

3./сумата от 4 380 лв., дължимо за стопанската 2020/2021 год. наемно възнаграждение в размер на по 60 лв./дка за отдадени под наем 73 дка земеделска земя по договор от дата 02.06.2020 год.

Признато е плащането на сумата от 4 380 лв. ,ведно със законната лихва от подаване на исковата молба на дата 14.04.2022 год. –така молба рег. № 14385/19.08.2022 год.

С молба рег.№ 5407/23.03.2023 год. е заявен отказ от иска за сумата от 4 380 лв.

4./сумата от 183.73 лв., съставляваща обезщетение за забава в плащането на наемното възнаграждение от 4 380 лв. за стопанската 2020/2021 год. по договор от дата 02.06.2020 год., определено по размер на законната лихва за времето от 01.11.2021 год. до завеждане на делото на дата 14.04.2022 год.

С молба рег.№ 5407/23.03.2023 год. е била заявена и претенция за сумата от 69.35 лв. , съставляваща законна лихва за забава в плащането на

сумата 4 380 лв. от датата на подаване на исковата молба на 14.04.2022 год. до изплащане на задължението на дата 09.06.2022 год.

II. Отправено е искане, ответника "****"ЕООД, ЕИК ***, с. С., общ. Д., ул. "****"№5 да бъде осъден да заплати на И. К. Р., ЕГН *****, от гр. В., ул. "****"№20:

1./ сумата от 1 816.50 лв. , дължимо за стопанската 2019/2020 год. наемно възнаграждение в размер на 50 лв./дка за отдадени под наем 36.33 дка земеделска земя по договор от дата 27.03.2019 год. ,ведно със законната лихва от подаване на исковата молба на дата 14.04.2022 год.

Признато е било плащане от 934.87 лв. и претенцията е поддържана за остатъка от 881.63 лв.-така молба рег.№ 14385/19.08.2022 год.

С молба рег.№ 5407/23.03.2023 год., е направено увеличение на размера на дължимото наемно възнаграждение от по 50лв./дка на по 57 лв./дка (36.33 дка x 57 лв.= 2070.81 лв.) ,признато е отново плащане от 934.87 лв. (2070. 81 лв. - 934.87 лв.=1 135.94 лв.), поради което е поискано и съдът е допуснал увеличение от предходно поддържания размер от 881.63 лв. на 1 135.94 лв.

2./ сумата от 260.42 лв.,съставляваща обезщетение за забава в плащането на наемното възнаграждение от 1 816.50 лв. за стопанската 2019/2020 год. по договор от дата 27.03.2019 год. ,определено по размер на законната лихва за времето от 01.11.2020 год. до завеждане на делото на дата 14.04.2022 год.

С молба рег.№ 5407/23.03.2023 год. е заявено и допуснато от съда увеличение на размера на акцесорната претенция от 260.42 лв. на 304.90 лв. ,съставляващо обезщетение за забава върху наемно възнаграждение от 2070.81 лв.(36.33 дка x 57 лв.= 2070.81 лв.).

3./ сумата от 2 399.95 лв. , дължимо за стопанската 2019/2020 год. наемно възнаграждение в размер на 50 лв./дка за отдадени под наем 47.999 дка земеделска земя по договор от дата 23.04. 2019 год.,ведно със законната лихва от подаване на исковата молба на дата 14.04.2022 год.

Признато е било плащане от 2000 лв. и претенцията е поддържана за остатъка от 399.95 лв. —така молба рег.№ 14385/19.08.2022 год.

С молба рег.№ 5407/23.03.2023 год., е направено увеличение на размера

на дължимото наемно възнаграждение от по 50 лв./дка на по 57 лв./дка ($47.999 \text{ дка} \times 57 \text{ лв.} = 2\,735.94 \text{ лв.}$), признато е отново плащането на 2000 лв. ($2\,735.94 \text{ лв.} - 2000 \text{ лв.} = 735.94 \text{ лв.}$), поради което е поискано и съдът е допуснал увеличение на предходно поддържания размер от 399.95 лв. на 735.94 лв.

4./ сумата от 344.33 лв. ,съставляваща обезщетение за забава в плащането на наемното възнаграждение от 2 399.95 лв. за стопанската 2019/2020 год. по договор от дата 23.04.2019 год.,определено по размер на законната лихва за времето от 01.11.2020 год. до завеждане на делото на дата 14.04.2022 год.

С молба рег.№ 5407/23.03.2023 год. е заявено и допуснато от съда увеличение на размера на акцесорната претенция от 344.33 лв. на 402.80 лв. ,съставляващо обезщетение за забава върху наемно възнаграждение от 2 735.94 лв. ($47.999 \text{ дка} \times 57 \text{ лв.} = 2\,735.94 \text{ лв.}$).

5./ сумата от 675 лв. __, дължимо за стопанската 2019/2020 год. наемно възнаграждение в размер на 50 лв./дка за отдадени под наем 13.500 дка земеделска земя по договор от дата 20.06. 2019 год. ,ведно със законната лихва от подаване на исковата молба на дата 14.04.2022 год.

С молба рег.№ 5407/23.03.2023 год., е направено увеличение на размера на дължимото наемно възнаграждение от по 50 лв./дка на по 57 лв./дка ($13.500 \times 57 \text{ лв.} = 769 \text{ лв.}$), поради което е поискано и съдът е допуснал увеличение на първоначално заявения размер от 675.00 лв. на 769 лв.

6./ сумата от 96.86 лв. ,съставляваща обезщетение за забава в плащането на наемното възнаграждение от 675 лв. за стопанската 2019/2020 год. по договор от дата 20.06. 2019 год. определено по размер на законната лихва за времето от 01.11.2020 год. до завеждане на делото на дата 14.04.2022 год.

С молба рег.№ 5407/23.03.2023 год. е заявено и допуснато от съда увеличение на размера на акцесорната претенция от 96.86 лв. на 113.36 лв. ,съставляващо обезщетение за забава върху наемно възнаграждение от 769 лв. ($13.500 \times 57 \text{ лв.} = 769 \text{ лв.}$),

7./ сумата от 2 179.80 лв., дължимо за стопанската 2020/2021 год. наемно възнаграждение в размер на 60 лв./дка за отдадени под наем 36.33 дка земеделска земя по договор от дата 02.06.2020 год. , ведно със законната

лихва от подаване на исковата молба на дата 14.04.2022 год.

Признато е било плащане на сумата от 2 179.80 лв.

С молба рег.№ 5407/23.03.2023 год. е заявен отказ от иска за сумата от 2 179.80 лв.

8./ сумата от 91. 45 лв.,съставляваща обезщетение за забава в плащането на наемното възнаграждение от 2 179.80 лв. за стопанската 2020/2021 год. по договор от дата 02.06.2020 год. за времето от 01.11.2021 год. до завеждане на делото на дата 14.04.2022 год.

С молба рег.№ 5407/23.03.2023 год. е заявена претенция за сумата от 34.52 лв., съставляваща законна лихва за забава в плащането на сумата 2 179.80 лв. от датата на подаване на исковата молба на 14.04.2022 год. до плащане на задължението на дата 09.06.2022 год.

Основателността на претенциите е била оспорена с подаден в срока и по реда на чл. 131 от ГПК отговор рег.№10072/14.06.2022 год.Изложени са твърдения ,че през стопанската 2019/2020 год. в цяла Добруджа опустошителна суша компрометирала посевите и довела до рекордно ниски добиви.Сушата поразила и реколтата в отдадените от ишците под наем земеделски земи,поради което дължимото наемно плащане не било в размер от по 50 лв./дка , а в размер от по 30 лв./дка.

Дружеството изплатило на дата 09.06.2022 год. по банков път на В. Р. полагащото ѝ се за стопанската 2019/2020 год. наемно възнаграждение от 2 190 лв. за 73 дка земеделска земя (73 дка x 30 лв.),както и сумата от 4 380 лв. по договора за обработката им през стопанската 2020/2021 год.С оглед на горното счита исковите по п.І.1. и п.І.3. за неоснователни ,респ. счита за неоснователен и акцесорния иск за мораторна лихва по п.І.2. за горницата над 322.42 лв. , дължима за забава в плащането на сумата 2 190 лв.Признава иска по п.І.4. за сумата от 183.73 лв.

Дружество счита,че дължимия наем за обработваните от него през стопанската 2019/2020 год. по три договора с И. Р. земеделски земи от 36.33 дка;47.999 дка и 13.500 дка ,изчислен по 30 лв./дка е в размерите от по 1 089.90 лв.;1439.97 лв. и 405 лв.,които суми в пълен размер превел на наемодателя по банков път на дати 10.05.2022 год. и 09.06.2022 год. На дата 09.06.2022 год. дружеството заплатило в пълен размер и наема по договора с предмет 36.33 дка за стопанската 2020/2021 год. в размер на 2 179.80 лв.С

оглед на горното счита за неоснователни исковете по п.П.1;п.П.3 ; п.П.5. и п.П.7.Дружеството счита за отчасти неоснователни исковете за заплащане на обезщетения за забава в плащането на наемните възнаграждения за стопанската 2019/2020 год. ,тъй като били изчислени върху размер на наемното плащане от по 50 лв./дка, а не върху дължимото от по 30 лв./дка,съответно исковете по п.П.2. за горницата над 160.32 лв. и до пълния размер на заявяване от 260.42 лв.; по п.П.4. за горницата над 211.85 лв. до пълния размер на заявяване от 344.33 лв.; по п.П.6 за горницата над 59.62 лв. до пълния размер на заявяване от 96.86 лв.Признава иска по п.П.8 за сумата от 91.45 лв.

В съдебното заседание ,проведено на дата 24.01.2023 год. , дружество се е позовало на установените от вещо лице размери на задълженията за наем за стопанската 2020/2021 год. към И. Р. -1626.13 лв. и на В. Р. в размер на 3 267.49 лв.,изплатените от дружеството наемни възнаграждения, съответно на И. Р.- 2 179.80 лв. и на В. Р.-4 380 лв., поради което е заявило за прихващане вземанията си за платените без основания суми на И. Р. - 553.67 лв. и на В. Р.- 1112.51 лв. с вземанията на ищците за наем и лихви по договорите за стопанската 2019/2020 год.

С договор от дата 27.03.2019 год. В. Х. Р. ,като наемодател е предоставила на “***“ ЕООД, като наемател за временно и възмездно ползване за срок от една стопанска година -2019/2020 год. земеделска земя в землището на с. Д., общ. Д. с обща площ от 73 дка както следва:

- 1./нива с площ от 5.000 дка , имот № 027016, категория X;
- 2./нива с площ от 32.000 дка , имот № 035015, категория IV;
- 3./нива с площ от 5.000дка , имот №036033, категория X;
- 4./нива с площ от 5.000 дка , имот № 036034, категория X;
- 5./нива с площ от 16 .000 дка , имот № 026001, категория X;
- 6./нива с площ от 10.000 дка , имот №026002, категория X;

С договор от дата 02.06.2020 год. В. Х. Р. ,като наемодател е предоставила на “***“ ЕООД, като наемател за временно и възмездно ползване за срок от една стопанска година -2020/2021 год. земеделска земя в землището на с. Д., общ. Д. с обща площ от 73 дка както следва:

- 1./нива с площ от 5.000 дка , имот № 027016, категория X;

- 2./нива с площ от 32.000 дка , имот № 035015, категория IV;
- 3./нива с площ от 5.000дка , имот №036033, категория X;
- 4./нива с площ от 5.000 дка , имот № 036034, категория X;
- 5./нива с площ от 16 .000 дка , имот № 026001, категория X;
- 6./нива с площ от 10.000 дка , имот №026002, категория X.

С договор от дата 27.03.2019 год., И. К. Р., като наемодател е предоставил на “***“ ЕООД, като наемател за временно и възмездно ползване за срок от една стопанска година -2019/2020 год. земеделска земя в землището на с. Д., общ. Д. с обща площ от 36.330 дка както следва:

- 1./нива с площ от 3.333 дка , имот № 040016, III категория;
- 2./нива с площ от 3.000 дка , имот № 020013, III категория;
- 3./ нива с площ от 10.000дка , имот №010010 , III категория;
- 4./нива с площ от 13.330 дка , имот №011033 , III категория;
- 5./нива с площ от 6.667 дка , имот №011060 , III категория.

С договор от дата 23.04.2019 год., И. К. Р., като наемодател е предоставил на “***“ ЕООД, като наемател за временно и възмездно ползване за срок от една стопанска година -2019/2020 год. земеделска земя в землището на с. Д., общ. Д. с обща площ от 47.999 дка както следва:

- 1./нива с площ от 14.999 дка , имот №042003 ,III категория и
- 2./ нива с площ от 33.000 дка , имот №0240002 ,III категория.

С договор от дата 20.06.2019 год., И. К. Р., като наемодател е предоставил на “***“ ЕООД, като наемател за временно и възмездно ползване за срок от една стопанска година -2019/2020 год. земеделска земя в землището на с. Д., общ. Д. с обща площ от 13.500 дка както следва:

- 1./нива с площ от 8.250 дка ,имот № 029026,III категория и
- 2./ нива с площ от 5.250 дка , имот № 036031,III категория.

С договор от дата 02.06.2020 год., И. К. Р., като наемодател е предоставил на “***“ ЕООД, като наемател за временно и възмездно ползване за срок от една стопанска година -2020/2021 год. земеделска земя в землището на с. Д., общ. Д. с обща площ от 36.330 дка както следва:

- 1./нива с площ от 3.333 дка , имот № 040016, III категория;

- 2./нива с площ от 3.000 дка , имот № 020013, III категория;
- 3./ нива с площ от 10.000дка , имот №010010 , III категория;
- 4./нива с площ от 13.330 дка , имот №011033 , III категория;
- 5./нива с площ от 6.667 дка , имот №011060 , III категория.

Всички договори съдържат идентични клаузи относно размера на наемното плащане-30% от получената продукция на декар предоставена земя, извършвано след приключване на стопанската година. При форсмажорни обстоятелства, довели до пълно или частично увреждане или унищожаване на посевите, страните е следвало да уговорят друг размер на наемното задължение и други срокове за изпълнение на задължението. При лоши метеорологични условия и суша, наемателят първо покривал направените разходи за производство на продукцията и след това наемното плащане ,което не се дължало при невъзможност да се покрят разходите.

По посочените договори са извършени в хода на производството преводи от “****“ ЕООД по банковата сметка на И. К. Р., както следва :1./на дата 10.05.2022 год. –сумата от 2 000 лв. с посочено основание рента 2020 год.;2./на дата 09.06.2022 год. сумата от 934.87 лв. с посочено основание доплащане наем 2019/2020 год.;3./на дата 09.06.2022 год. сумата от 2 179 лв. с посочено основание наем 2020/2021 год.; 4./ на дата 09.06.2022 год. сумата от 2 190 лв. с посочено основание наем 2019/2020 год. наем В. Р. и 5./на дата 09.06.2022 год. сумата от 4 380 лв. с посочено основание наем 2020/2021 год. наем В. Р..

Разпоредбата на чл. 2 от ГПК задължава съдилищата да разгледат и разрешат всяка подадена до тях молба за защита и съдействие на лични и имуществени права. Оттеглянето на иска по смисъла на чл. 232 от ГПК е процесуално действие на ищеца,с което той десезира съда с правния спор,като запазва възможността да заяви претенцията си с нов иск.С прекратяване на делото поради оттегляне на иска, съдът се десезира със спора,като с обратна сила отпадат извършените по делото процесуални действия.Отказът от иска по смисъла на чл. 233 от ГПК е волеизявление на ищеца ,че окончателно се отказва от търсената защита,което също има за последица десезиране на съда със спора,въз основа на което производството по делото подлежи на прекратяване с определение.ГПК не съдържа регламентация на процесуално действие на ищеца-неподдържане на

предявените искове. Волеизявление в този смисъл нито внася промяна в предмета на спора , нито пък има последица десезиране на съда от разглеждане на спора , така както е заявен с исковата молба. Изменението на иска е предприета от ищеца промяна в предмета му, която се изразява в замяна на основанието или петитума- чл. 214 от ГПК и по което съдът се произнася с определение. От съдържанието на определението следва да явства волята на съда във връзка с изменения предмет на спора , а не да препраща към подадена от страните молба . Увеличение на иска по отношение неговия размер съдът постановява по отношение на първоначално заявения размер на претенцията , а не на поддържания такъв от страните. В случай на допуснато от съда увеличение на иска, увеличения размер на исковата претенция не може да бъде в размер по-малък от първоначално заявения с исковата молба.

Претенцията за законна лихва от подаване на исковата молба, макар и да няма характер на самостоятелен иск (по арг. от чл. 214 ал. 2 ГПК), има самостоятелно материалноправно съществуване и представлява различно от главницата вземане, като това вземане без съмнение се включва в предмета на делото по чл. 6 ал. 2 ГПК, само ако бъде предявено от ищеца, тъй като в противен случай, съдът не може да я разгледа. Законни лихви след подаване на исковата молба се дължат само след присъждане на главницата като правоувеличаваща материалноправна последица на иска по смисъла на чл. 214 ал. 2 от ГПК . Тези изводи следват и от акцесорния характер на вземането за лихва. Задължението за лихва възниква, съществува и се прекратява в зависимост от главния дълг. Лихвата следва главното вземане - тя се прехвърля, залага и погасява заедно с него. Размерът на законната лихва след предявяването на иска се изчислява в изпълнителния процес в зависимост от момента на плащане на главното задължение. По аргумент от чл. 214, ал. 2 от ГПК прибавянето на лихвите след завеждане на исковата молба не е предявяване на отделен иск, поради което не е необходимо да се уточнява размерът на изтеклите лихви, а е достатъчно съдът да ги присъди от определена дата, посочена от ищеца, след завеждане на исковата молба.

С решението съдът подвежда фактите под правната норма и ги обявява в диспозитива като правни последици, които се ползват със сила на пресъдено нещо. Произнасянето по въпросите, включени в обхвата на силата на присъдено нещо (страни, основание на спорното право, предявено с исковата

молба и заявеното искане), се съдържа в диспозитива на съдебното решение като краен и синтезиран извод дали спорното право на предявеното основание съществува за ищеца. В случаите на заявени множество искове, съдът дължи произнасяне с диспозитив по всеки един от тях. В случаите на предявени осъдителни искове, в диспозитива на съдебното решение съдът се произнася не само за размера на присъденото или отреченото вземане, но и относно източника на правоотношението с индивидуализиращите го белези-юридическия факт, от който произтича, съдържание, субекти и правно естество,

предвид изискването на чл. 236 ал. 1 т. 5 ГПК в решението да бъде посочено какво постановява съдът по съществото на спора.

С възражението за прихващане ответникът извършва изявлението за прихващане в процеса по предявения иск или се позовава на осъществения извън процеса погасителен способ. Когато възражението е неоснователно, съдът уважава иска (изцяло или частично) според заявения и установен размер на пасивното вземане. Когато е основателно, съдът отхвърля иска (изцяло или частично) като погасен чрез прихващане до заявения и установен размер на по-малкото от насрещните вземания. По възражението за прихващане съдът се произнася в диспозитива на решението само когато възражението е основателно. С отхвърлянето на иска като погасен чрез прихващане в решението се индивидуализират пасивното, но и активното вземане по основание и размер. Съдът не се произнася по неоснователното възражение за прихващане в диспозитива на решението, зачитайки неговата характеристика на защитно средство срещу предявения иск.

Диспозитива на атакуваното първоинстанционно решение не покрива изискванията на чл. 236 ал. 1 т. 5 от ГПК за достатъчна идентификация на заявените в процеса осъдителни искове за изпълнение на договорно задължение за заплащане на наемна цена, ведно с обезщетение за забава, определено по размер на законната лихва за периода на забавата, черпещи правното си основание в разпоредбите на чл. 79 ал. 1 от ЗЗД, във връзка с чл. 232 ал. 2 от ЗЗД, във връзка с чл. 228 от ЗЗД, във връзка с чл. 86 ал. 1 от ЗЗД. Не става ясно, какъв е предмета на спора, разрешен от ДРС-примерно относно броя на заявените искове различно посочван в отделни части на решението (отхвърлен е един иск на И. Р. за заплащане на наемна цена за

стопанската 2019/2020 год., а сключените от него договори за тази година са три; налице е произнасяне по претенция за остатък от наемна цена, а заявените такива са за пълно неизпълнение на задължението за наемна цена; абсолютно неясно в какъв размер ДРС счита, че са заявени и разгледани от него осъдителните претенции; не са посочени източниците на правоотношението -договори, сключени на определени дати, а общо сборуване количество земеделска земя по декари, без да бъдат индивидуализирани отдадените под наем земеделски имот- площ, идентификатор, землище; прекратено е производството по иск за наем на земеделска земя за стопанската 2020/2021 год. касателно 97.829 дка, но отдаденото количество земеделска земя за тази година е с площ от 36.33 дка.; не е ясно налице ли е произнасяне в диспозитив по възражението за прихващане; произнасянето по отношение обезщетенията за забава в размер на законната лихва преди и след завеждане на делото е абсолютно неразбираемо – присъждани са суми върху суми, посочени само като главници и за абсурден период. При уговорено плащане в размер на 30% от земеделската продукция, решението на съда – диспозитив и мотиви не съдържа никакви числови данни – какъв е размера на добитата продукция, какъв е стойностния ѝ размер, в какъв размер следва да бъде определено дължимото наемно плащане на декари. Изводите на съда са основани само на числови стойности и аритметични изчисления, направени общо по всички претенции и с препращане към заключение на вещо лице.

Съобразно разпоредбата на чл. 269 от ГПК, въззивният съд е задължен да се произнесе служебно по валидността на решението в неговата цялост, а не само в обжалваните части, независимо дали в жалбите е бил изтъкнат порока нищожност, при което и забраната за влошаване положението на обжалващия, която предвижда разпоредбата на чл. 271 ал.1 изр.2-ро от ГПК не се прилага. Нищожно е това решение, което не дава възможност то да бъде припознато като валиден съдебен акт, поради липса на надлежно волеизявление. Нищожността е най-тежкият порок на съдебните решения и тя е налице когато формираната от съда воля е така изразена, че съдържанието ѝ не може да бъде установено. Такъв е случаят, когато не са изложени конкретни и точни мотиви и разбираем диспозитив, а смисълът на решението не може да се извлече дори чрез тълкуване, т.е. то е абсолютно неразбираемо.

Процесуалния закон въвежда императивни изисквания по отношение на

съдържанието на постановяваните от съдилищата актове ,посочени в разпоредбата на чл. 236 и чл.254 от ГПК.Чрез съдържанието на съдебния акт, горестоящия съд следи за валидността му в изпълнение на задълженията си по чл. 269 изр.I-во,пр.I-во и чл.278 ал.4 от ГПК.

Въззивният съд намира, че липсва ясно изразена воля на първоинстанционния съд (разбираем диспозитив и мотивирано разрешение на спорните въпроси), която да бъде разбрана и обсъдена при разглеждане на подадените от страните жалби.

Предвид това, че от обжалвания съдебен акт-решение , разгледан в своята цялост като единство от мотиви и диспозитив, не става ясна действителната воля на съда относно предмета на производството, чрез който се очертават обективните предели на силата на пресъдено нещо, въззивният съд го счита за нищожен,респ. тази нищожност обуславя нищожност и на определението във връзка с отговорността за разноски.

С оглед на горното и на основание чл.270 ал.1 от ГПК следва да бъде прогласена нищожността на обжалваните съдебни актове и тъй като делото не подлежи на прекратяване, то следва да бъде върнато на Районен съд Добрич за постановяване от друг състав на ново решение по спора по всички заявени от ищите претенции : четири иска ,черпещи правното си основание в разпоредбите на чл. 79 ал.1 от ЗЗД,във връзка с чл.232 ал.2 от ЗЗД,във връзка с чл. 228 от ЗЗД,във връзка с чл. 86 ал.1 от ЗЗД на В. Р. по два договора за наем на земеделска земя за стопанската 2019/2020 год. и стопанската 2020/2021 год. и осем иска ,черпещи правното си основание в разпоредбите на чл. 79 ал.1 от ЗЗД,във връзка с чл.232 ал.2 от ЗЗД,във връзка с чл. 228 от ЗЗД,във връзка с чл. 86 ал.1 от ЗЗД на И. Р. по три договора за наем на земеделска земя за стопанската 2019/2020 год. и един за стопанската 2020/2021 год.

При този изход на въззивното производство, въззивният съд не следва да се произнася по отговорността за разноски, тъй като не е налице произнасяне по съществото на спора, а само по валидността на атакуваното решение. По отношение на отговорността за разноски във настоящото въззивно производство следва да се произнесе Добричкия районен съд при новото разглеждане на делото и постановяване на решение по съществото на спора.

По изложените съображения,съдът

РЕШИ:

ПРОГЛАСЯВА ЗА НИЩОЖНИ решение № 306 /24.04.2023 год. и определение № 2779/17.11.2023 год. за изменението му в частта за отговорността за разноските,постановени по гр. д. № 20223230101113 по описа за 2022 година на Районен съд Добрич и ВРЪЩА делото на Районен съд Добрич за постановяване от друг състав на ново решение.

Решението е окончателно и не подлежи на касационно обжалване.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____